VOORWOORD

Voor u ligt de eerste Ontwerp Begrotingswijziging 2022, vanaf nu kortweg begrotingswijziging genoemd. Voor het tweede jaar op rij komt de eerste ontwerp begrotingswijziging voordat het jaar echt gestart is. In de Procesbrief 2022 hebben wij reeds aangegeven dat dit zou gebeuren, gelet op het feit dat de actualiteit op diverse punten om bijstelling vraagt en in de eerder vastgestelde Begroting 2022 met tal van ontwikkelingen geen rekening gehouden kon worden. Wij schatten in dat deze werkwijze ook de komende jaren gemeengoed zal zijn, met het Kaderstellend Raadsdebat als belangrijk scharnierpunt in deze. Met een Kaderstellend Raadsdebat haalt WIL namelijk tussentijds kaderstellende noties als input voor de noodzakelijke bijstelling; we wilden en willen u vooraf betrekken en tijdig ‘aan het stuur laten zitten'. Ook dit jaar is dat weer gebeurd. We verwijzen u naar Bijlage 1 van deze begrotingswijziging voor de ‘oogst’ van dit jaar.

INLEIDING

Het is al een tijd duidelijk dat de situatie begin 2022 anders zal zijn dan bij de opstelling en vaststelling van de Begroting 2022 in juli 2021 werd ingeschat. Bij het vaststellen van de Procesbrief 2022 en de Begroting 2022 was voor een aantal ontwikkelingen de besluitvorming nog niet afgerond, dan wel nog niet helder wat te gebeuren stond. Daardoor was in de Begroting 2022 op een aantal punten een inhoudelijke en financiële vertaling nog niet mogelijk. Daarnaast werden en worden we nog steeds met de onvoorspelbaarheid van de coronacrisis geconfronteerd. In de Begroting 2022 hebben we dus zowel op inhoud als financiën een slag om de arm gehouden. In uw zienswijze op de Begroting 2022 heeft u hier begrip voor getoond.

In uw zienswijze op de Begroting 2022 heeft u ons verder meegegeven dat u het belangrijk en noodzakelijk vindt dat WIL bij de nadere uitwerking, aanscherping en concretisering van de Begroting 2022 via een begrotingswijziging de Nullijn als vertrekpunt hanteert; uw financiële situatie is zodanig dat iedereen de tering naar de nering zal moeten zetten en WIL dus ook. U beseft en onderkent tegelijk dat er veel op WIL afkomt in 2022 en dat dit om keuzes vraagt en het stellen van prioriteiten, als ook het aanvaarden van eventuele negatieve consequenties. Het is hierom dat wij na de zomer in een Kaderstellend Raadsdebat met u over deze keuzes het gesprek hebben gevoerd en vooraf en aansluitend ambtelijk en bestuurlijk stevig met elkaar verder hebben gepraat. Het resultaat hiervan treft u in de voorliggende Begrotingswijziging 2022 aan.

LEESWIJZER

Voor 2022 voorzien wij meerdere ontwikkelingen die op een aantal punten tot aanpassing van beleid en uitvoering leiden en/of een begrotingswijziging impliceren. Programmagewijs treft u die onderstaand aan. Wij beginnen evenwel met een korte beschrijving de inhoudelijke en financiële uitgangspunten die het bestuur van WIL heeft vastgesteld als basis voor deze Begrotingswijziging 2022. De kaderstellende noties die zijn opgehaald in het Kaderstellend Raadsdebat vormen hiervoor de grondslag.

UITGANGSPUNTEN BEGROTINGSWIJZIGING 2022, MEDE N.A.V. HET KADERSTELLENDE RAADSDEBAT

Net als vorig jaar bij de voorbereidingen voor de 1ste Begrotingswijzing 2021 heeft het bestuur van WIL dit jaar weer de insteek gekozen de raadsleden in de Lekstroom in een vroeg stadium te betrekken bij het proces richting een begrotingswijziging. Daartoe is op 13 oktober jl. een Kaderstellend Raadsdebat (KRD) georganiseerd om kaderstellende noties op te halen op zowel inhoud als financiën. Deze kaderstellende noties treft u in bijlage 1 aan; het bestuur heeft deze noties, als zijnde de 'oogst' en samenvatting van het KRD, ook separaat gedeeld met de raadsleden. Mede op basis van deze noties heeft het bestuur de volgende inhoudelijke en financiële uitgangspunten met betrekking tot de beoogde begrotingswijziging geformuleerd.

Inhoudelijke uitgangspunten

De afgesproken en geleverde (basis)dienstverlening van WIL in 2021 is goed en richt zich op de juiste prioriteiten. Daarom continueren we deze inhoudelijke inzet ook in 2022. Op zes onderdelen is wel een inhoudelijke wijziging of aanscherping van de vigerende begroting 2022 gewenst:

- Wat betreft Handhaving is het zaak in 2022 'terug naar de basis' te gaan (wijziging/aanscherping 1).
- Wat betreft Werk is het belangrijk het Matchingsteam te continueren (wijziging/aanscherping 2) en een Backoffice Werk in te richten (wijziging/aanscherping 3) en de Innovatieagenda cf. afspraak uit te rollen (wijziging/aanscherping 4).
- Wat betreft Bijzondere Regelingen is het van belang de prestaties duurzaam beter te krijgen (wijziging/aanscherping 5).
- En wat betreft HR is extra inzet noodzakelijk om de medewerkers en organisatie adequaat en voldoende te kunnen ondersteunen (wijziging/ aanscherping 6)

Eventuele tenzij's .. op de Nullijn zijn in de ogen van het bestuur van WIL in dit licht bespreekbaar.

Daar waar keuzes gemaakt moeten worden, zijn de volgende zaken prioritair:

- Preventie in alle opzichten: voorkomen is beter dan genezen, op alle onderdelen.
- Blijven aansluiten op de leefwereld van de inwoner waarmee je extra werk aan de achterkant voorkomt. De maatschappelijke meerwaarde speelt hierbij een belangrijke rol.
- Participatie van de bijstandspopulatie kost tijd, geld en energie. We, gemeenten en WIL samen, blijven investeren in de participatie van kwetsbare groepen.
- Lokaal en regionaal pakken we, vanuit de evaluatie Innovatieagenda, door op participatie. Gemeenten zijn aan zet om keuzes te maken bij het aanbrengen van de focus van de inzet in de lokale werkteams.
- We voorkomen dat handhaving onder het basisniveau komt, hierbij handelen we vanuit de leefwereld. Terugvordering is hierbij maatwerk.
- We voeren, als uitvoeringsorganisatie WIL, alleen een doelgroepenbeleid voor jongeren.
- Alleen als de klantvolumes echt fors stijgen (boven niveau X), mag de dienstverlening –tijdelijk- kwantitatief en/of kwalitatief bijgesteld worden. WIL zal dan overschakelen op de eerder vastgestelde crisisregimes. De eerder vastgestelde drempelwaarden zijn in 2022 onveranderd ten opzichte van 2021.

Financiële uitgangspunten

De Begrotingswijziging 2022 is een actualisering en herijking van de Begroting 2022 met als insteek de 'Nullijn, tenzij …'. Overschrijdingen zijn beperkt mogelijk waarbij kwaliteit van de dienstverlening voor de kwantiteit gaat. Het loslaten van de Nullijn op verschillende onderdelen moet ook overall in balans en proportioneel zijn met de gevraagde totale financiële inzet. Wat betreft de klantvolumes (en daarmee de regelingskosten) verwachten wij in 2022 een stabiel volume op het niveau van 2021. De ontwikkelingen rondom corona zijn op dit moment niet accuraat in te schatten.

Uitgangspunten wijzigingen met financiële gevolgen

Met betrekking tot vier van de zes hiervoor genoemde inhoudelijke wijzigingen/aanscherpingen wordt een begrotingswijziging met financiële gevolgen acceptabel en noodzakelijk geacht:

- De inzet op handhaving wordt naar het basisniveau teruggebracht (wijziging/aanscherping 1). In 2021 was eenmalig draagvlak om minder in te zetten op handhaving, met de consequentie dat vooral een deel van de signaal gestuurde handhaving niet kon worden opgepakt. Voor 2022 wordt dit niet langer acceptabel geacht. Alle signalen moeten worden opgepakt (niet slechts 40%) en een maal per jaar een thema controle wordt ook als basaal geacht. WIL moet hiervoor structureel voldoende capaciteit hebben. Op basis van de vigerende en verwachte klantvolumes betekent dit structureel 2 fte aan formatie erbij. Deze formatie-uitbreiding mag structureel aan de begroting worden toegevoegd.
- Om de kwaliteit en flexibiliteit van de personele inzet op peil te houden, i.r.t. corona, de krapte op de arbeidsmarkt, de implementatie van de innovatieagenda e.d., is in 2022 tijdelijk extra personele inzet vanuit HR noodzakelijk (wijziging/aanscherping 6). Deze inzet is tijdelijk en bedraagt 2/3 fte.
- Gelet op hoe de arbeidsmarkt zich ontwikkelt mede i.r.t. corona, als ook de afspraken i.r.t. de uitwerking van de Innovatieagenda (WIL houdt klantgroep A 6 maanden aan zich) is een inzet op het niveau van 2021 van het Matchingsteam ook in 2022 nodig (wijziging/aanscherping 2). In 2021 was de afspraak dat maximaal de helft van de gevraagde personele inzet uit het lokale handgeld bekostigd zou worden. In 2022 neemt WIL de volledige kosten van het Matchingsteam op in de begroting, zodat de lokale werkteams financieel gezien maximale speelruimte over houden gelet op de lokale uitdagingen die hier liggen. Voor 2022 gaat het hier om 2 fte.
- De implementatie van de Innovatieagenda wordt, conform afspraak, 1-op-1 in deze begrotingswijziging opgenomen (wijziging/aanscherping 4).

Uitgangspunten wijzigingen zonder financiële gevolgen

Met betrekking tot twee van de zes hiervoor genoemde inhoudelijke wijzigingen/aanscherpingen wordt een begrotingswijziging zonder financiële gevolgen acceptabel en noodzakelijk geacht. De noodzakelijke aanpassing van de dienstverlening wordt wel ingevoerd, maar dit wordt binnen de (gewijzigde) begroting opgepakt. Er wordt dus geen financiële wijziging aan gekoppeld.

- Binnen het team Bijzondere Regelingen (wijziging/aanscherping 5) wordt nu reeds ingezet op een inhaalslag en een verbeterslag (kwaliteitsimpuls, teamontwikkeling). De eerste resultaten van dit tweesporenbeleid wekken het vertrouwen dat dit samen leidt tot een structurele basisinzet waarmee het team op de toekomst is voorbereid. We pakken hierop in 2022 door en denken dit binnen de begroting door slim en creatief kijken en handelen te kunnen doen, zonder al te grote consequenties.
- De inzet van een Backoffice Werk leidt tot een verbeterslag op de kwaliteit van de dienstverlening aan werkgevers en klanten (wijziging/aanscherping 3). Deze verbeterslag gaan we dus uitvoeren. Door slim en creatief te schuiven met taken en personeel, is er in ieder geval in 2022 de ruimte om deze Backoffice Werk binnen de Begroting 2022 in te richten. Eind 2022 zal aan de hand van de opbrengsten een keuze worden gemaakt of dit ook structureel mogelijk is.

Met deze keuze geeft WIL invulling aan de gezamenlijke geuite en gevoelde wens dat de meerkosten beperkt moeten zijn en in balans en WIL zich maximaal moet inspannen om in eigen huis en binnen de vigerende begroting oplossingen te zoeken voor de 'tenzij's, ..' die zijn genoemd.

Werk en Inkomen Lekstroom

FINANCIËLE SAMENVATTING 1e BEGROTINGSWIJZIGING 2022

- In deze Begrotingswijziging 2022 geven wij aan hoe wij beleidsmatig en financieel onze begroting willen aanpassen aan wat van ons gevraagd wordt.
- Op inhoud continueren we onze dienstverlening en inzet, op handhaving na.
- Voor een viertal knelpunten is een aanpassing van onze inzet noodzakelijk om onze dienstverlening op niveau te houden en onze klanten en medewerkers goed te bedienen. Dit betreft onze inzet op handhaving, de inzet van HR, het voortzetten van het Matchingsteam en de regionale kosten voor de implementatie van de Innovatieagenda. Financieel leidt dit tot een extra bijdrage van € 575.000 in de begroting van WIL.
- Voor twee onderwerpen, de Backoffice Werk en Bijzondere Regelingen, organiseren we de gewenste inzet als ook gewenste kwalitatieve en kwantitatieve impuls binnen de begroting.
- We verwachten dat de reguliere ontwikkelingen niet tot substantiële volumewijzigingen in het klantenbestand leiden. De ontwikkelingen rondom corona zijn niet accuraat in te schatten, maar de realistische verwachting is dat een mogelijke toename van het aantal klanten beperkt zal blijven. Met het crisisregime zijn we voorbereid om flexibel mee te kunnen bewegen met de ontwikkelingen. Voor 2022 gaan we er vooralsnog van uit dat een eventuele coronatoename hiermee kan worden opgevangen.

Financiële samenvatting		Primitieve Begroting 2022	1e Begrotings-wijziging structureel	Incidenteel 1e Begrotings-wijziging	Begroting 2022 na 1e BW
Programma Inkomen		39.351.000	150.000	0	39.501.000
Programma Werk		4.569.000	0	150.000	4.719.000
Programma Inkomensondersteuning		5.909.000	0	0	5.909.000
Bedrijfsvoering		7.393.000	0	275.000	7.668.000
Totaal		**57.222.000**	**150.000**	**425.000**	**57.797.000**
Gemeente Houten		12.788.000	36.551	103.561	12.928.112
Gemeente IJsselstein		11.875.000	31.119	88.171	11.994.291
Gemeente Lopik		3.204.000	8.620	24.424	3.237.044
Gemeente Nieuwegein		29.355.000	73.709	208.843	29.637.553
Totaal bijdragen per gemeente		**57.222.000**	**150.000**	**425.000**	**57.797.000**

Toegepaste afrondingen: De cijfers zijn afgerond op duizenden euro's. Bij de berekening van de begrotingswijzigingen houden we wel de uiteindelijke cijfers aan zodat een correct inzicht wordt geboden in de mutaties van de gemeentelijke bijdragen. Bij de uiteindelijke begroting worden deze bedragen weer afgerond.

Programma	Omschrijving	Structureel	Incidenteel
Inkomen	Uitbreiding Handhaving formatie 2FTE	150.000	
Werk	Uitbreiding Matchingteam 2FTE		150.000
Bedrijfsvoering	Extra inzet op HR		65.000
Bedrijfsvoering	Innovatieagenda 2022		210.000
Saldo begrotingswijzigingen		**150.000**	**425.000**

Werk en Inkomen Lekstroom

PROGRAMMA INKOMEN

Programma Inkomen		Primitieve Begroting 2022	1e Begrotings-wijziging structureel	Incidenteel 1e Begrotings-wijziging	Begroting 2022 na 1e BW
BUIG		36.536.000			36.536.000
Loonkostensubsidies		864.000			864.000
BBZ 2004		420.000			420.000
Wet op de Lijkbezorging		15.000			15.000
Personeel		2.092.000	150.000	0	2.242.000
Totaal lasten		**39.927.000**	**150.000**	**0**	**40.077.000**
BUIG		561.000			561.000
Wet op de Lijkbezorging (Nieuwegein)		15.000			15.000
Totaal baten		**576.000**	**0**	**0**	**576.000**
Saldo van baten en lasten		**39.351.000**	**150.000**	**0**	**39.501.000**
Gemeente Houten	24,37%	8.649.000	36.551	0	8.685.551
Gemeente IJsselstein	20,75%	8.236.000	31.119	0	8.267.119
Gemeente Lopik	5,75%	2.242.000	8.620	0	2.250.620
Gemeente Nieuwegein	49,14%	20.224.000	73.709	0	20.297.709
Totaal bijdragen gemeente	**100,00%**	**39.351.000**	**150.000**	**0**	**39.501.000**

Wat gaan we doen?

Binnen het programma Inkomen is de insteek voor 2022 hetzelfde als in 2021. We bieden dezelfde dienstverlening, alleen voor handhaving wordt de dienstverlening aangepast onder de noemer 'terug naar de basis'. In 2021 is er minder ingezet op handhaving: preventief is de dienstverlening op niveau gebleven, qua risico- en signaalsturing hebben we echter niet tot beperkt inzet kunnen plegen. We hebben bijvoorbeeld in 2021 slechts 40% van de signalen opgepakt, 60% niet. Ook is geen enkele themacontrole uitgevoerd. Deze ontwikkeling wordt onwenselijk geacht, door u en ons. De handhaving binnen WIL moet minimaal terug naar de basis, dat wil zeggen dat WIL structureel voldoende inzet moet kunnen plegen op zowel preventie als risico- en signaalsturing (dat betekent alle signalen moeten kunnen worden opgepakt en minimaal een themacontrole per jaar). Niet alleen uit het oogpunt van schadelastbeperking, maar ook uit het oogpunt van de leefwereld van klanten (voorkomen van inkomensproblemen). Om deze structurele inzet te kunnen plegen is, kijkend naar de vigerende en verwachte klantaantallen, structureel 2 fte aan formatie erbij nodig.

Financieel

Het terugbrengen van de inzet op handhaving op het reguliere niveau vergt structureel een extra bedrag van € 150.000. Dit betreft een structurele aanpassing van de begroting. Van dit bedrag kan inhuur worden ingezet, dan wel 2 fte aan formatie worden ingezet. Dit laatste heeft uiteraard de voorkeur, en hier gaat WIL ook voor. In de huidige arbeidsmarkt is dit evenwel niet vanzelfsprekend. Wij denken met een eventueel creatieve oplossing een duidelijke slag te kunnen maken. Daarvoor is het wel essentieel dat we structureel kunnen uitbrieden; het is dan makkelijker om mensen aan ons te binden. NB. Met deze basisinzet verwachten we financieel gezien dat er zo'n 15-20 uitkeringen extra beëindigd kunnen worden jaarbasis, waardoor de gevraagde extra investering van € 150.000 zichzelf meer dan terug verdient.

WIL
Werk en Inkomen Lekstroom

Werk en Inkomen Lekstroom

PROGRAMMA INKOMENSONDERSTEUNING

Programma Inkomensondersteuning		Primitieve Begroting 2022	1e Begrotings-wijziging structureel	Incidenteel 1e Begrotings-wijziging	Begroting 2022 na 1e BW
Bijzondere bijstand		3.463.000			3.463.000
Wet Kinderopvang		249.000			249.000
Personeel		2.466.000			2.466.000
Totaal lasten		**6.178.000**	**0**	**0**	**6.178.000**
Bijzondere bijstand		269.000			269.000
5-20otaal Baten		**269.000**	**0**	**0**	**269.000**
Saldo van baten en lasten		**5.909.000**	**0**	**0**	**5.909.000**
Gemeente Houten	24,37%	1.516.000	0	0	1.516.000
Gemeente IJsselstein	20,75%	1.150.000	0	0	1.150.000
Gemeente Lopik	5,75%	335.000	0	0	335.000
Gemeente Nieuwegein	49,14%	2.908.000	0	0	2.908.000
Totaal bijdragen gemeente	**100,00%**	**5.909.000**	**0**	**0**	**5.909.000**

Wat gaan we doen?
Binnen het programma Inkomensondersteuning is de insteek voor 2022 hetzelfde als in 2021. We bieden dezelfde dienstverlening, waarbij we bij Bijzondere Regelingen een kwaliteitsimpuls doorvoeren.

Voor het team Bijzondere regelingen werken wij met een meersporenbeleid aan versterking van de dienstverlening. In de kpi's is terug te zien dat de afhandelingstermijnen al langere tijd niet gehaald wordt. Dit wordt in hoge mate veroorzaakt door de hersteltermijn die worden verleend om de benodigde informatie aan te leveren. De kpi's zijn voornamelijk technische afspraken waarbij de leefwereldgedachte niet tot uiting komt. In de praktijk wordt volgens de leefwereld gehandeld, wat meer tijd en effort kost, waardoor de gevolgen voor de klant (nog) niet in het rood komen. Er wordt veel maatwerk verleend. Urgente situaties worden uiteraard met voorrang opgepakt.

Het team werkt hier op dit moment via de volgende sporen aan:

- Een inhaalslag met een verkorte toets en het slimmer inrichten van processen
- Een verbeterslag met een personele kwaliteitsimpuls en inzet op teamontwikkeling
- Een beperkte interne verschuiving van personeel richting dit team, met extra stafinzet
- Een technische herijking van de bestaande kpi's

De resultaten van de eerste stappen, die recent zijn gezet, geven het vertrouwen dat in 2022 zonder extra personele inzet de achterstanden worden ingelopen. Bovendien moet de verbeterslag ertoe leiden dat het team voorbereid is op de toekomst. Er is een beperkt risico dat lopende 2022 blijkt dat deze doelstelling niet met de huidige inzet behaald kan worden. In dat geval zal aan het bestuur worden gevraagd hoe hiermee moet worden omgegaan.

PROGRAMMA WERK

Programma Werk		Primitieve Begroting 2022	1e Begrotings-wijziging structureel	Incidenteel 1e Begrotings-wijziging	Begroting 2022 na 1e BW
Lokale handgeld Houten		104.000			104.000
Lokale handgeld IJsselstein		344.000			344.000
Lokale handgeld Lopik		32.000			32.000
Lokale handgeld Nieuwegein		1.141.000			1.141.000
Personeel		2.948.000	0	150.000	3.098.000
Totaal lasten		**4.569.000**	**0**	**150.000**	**4.719.000**
Totaal Baten		**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo van baten en lasten		**4.569.000**	**0**	**150.000**	**4.719.000**
Gemeente Houten	24,37%	822.000	0	36.551	858.551
Gemeente IJsselstein	20,75%	955.000	0	31.119	986.119
Gemeente Lopik	5,75%	202.000	0	8.620	210.620
Gemeente Nieuwegein	49,14%	2.590.000	0	73.709	2.663.709
Totaal bijdragen gemeente	**100,00%**	**4.569.000**	**0**	**150.000**	**4.719.000**

Wat gaan we doen?
Binnen het programma Werk is de insteek voor 2022 hetzelfde als in 2021. We bieden dezelfde dienstverlening met daarnaast afspraken over de implementatie van de vernieuwde afspraken over de Innovatieagenda, samenwerking in de lokale werkteams en over de inzet van het matchingsteam.

In coronatijd heeft WIL met het vormgeven van het Matchingsteam een effectieve dienstverlening opgezet voor de inwoners die binnen zeer korte tijd (weer) de stap richting betaalde participatie kunnen maken. De resultaten zijn uitstekend met een uitstroompercentage van ruim 75% in de eerste 3 kwartalen van 2021. In anderhalf jaar tijd zijn slechts 7 klanten voor een tweede keer ingestroomd bij het Matchingsteam. Nut en noodzaak zijn duidelijk aanwezig. In het kader van de Innovatieagenda is afgesproken dat WIL niet alleen een Matchingsteam zou moeten hebben als tijdelijk ‘corona instrument’ (m.a.w. voor het opvangen van de werkloosheidsklappen door corona), maar ook als structurele voorziening om klanten die dicht bij de arbeidsmarkt staan (klantgroep A) maximaal zes maanden aan zich te binden en zo de lokale werkteams te ontlasten en meer langdurige werkloosheid te voorkomen. Gelet op de vigerende en verwachte klantaantallen vraagt dit in 2022 een voortzetting van de dienstverlening op het niveau van 2021 (zijnde een personele inzet van 4 fte).

Financieel
Conform 2021 kan de helft van de gewenste personele formatie (=2 fte) voor het Matchingsteam vanuit de begroting worden gefinancierd. Om het lokale handgeld niet verder te belasten en lokaal voldoende financiele ruimte te houden voor klantinterventies is het gewenst de extra personele inzet van 2 fte vanuit de begroting WIL te financieren. Dit betekent een financiële opplussing van € 150.000 in 2022. Het bestuur monitort uiteraard of een inzet van 4 fte ook gedurende het gehele jaar noodzakelijk is. NB. De gemeenten kunnen er elk voor kiezen om de bijdrage vanuit het lokale handgeld te betalen, zoals in 2021 ook deels het geval is. Voor de WIL begroting blijft dit aan de kostenkant gelijk, de financieringskant bij de gemeenten wordt hiermee flexibeler. NB2.

Met de gevraagde extra inzet denken we circa 40 klanten extra aan het werk te kunnen krijgen die anders de uitkering in zouden stromen (en in de caselaod van het lokale werkteam zouden komen) met een verwachte besparing van circa € 290.000 aan uitkeringslasten; de gevraagde investering verdient zichzelf dus meer dan terug.

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering		Primitieve Begroting 2022	1e Begrotings-wijziging structureel	Incidenteel 1e Begrotings-wijziging	Begroting 2022 na 1e BW
Personeel		4.596.000		65.000	4.661.000
Huisvesting		661.000			661.000
ICT		1.658.000			1.658.000
Advisering en ondersteuning		385.000		210.000	595.000
Kantoor kosten		354.000			354.000
Kapitaallasten		21.000			21.000
Totaal Lasten		**7.675.000**	**0**	**275.000**	**7.950.000**
Inkomsten derden		90.000			90.000
Dekking BW kosten uittreding VHL		192.000			192.000
Totaal Baten		**282.000**	**0**	**0**	**282.000**
Saldo van baten en lasten		**7.393.000**	**0**	**275.000**	**7.668.000**
Gemeente Houten	24,37%	1.801.000	0	67.010	1.868.010
Gemeente IJsselstein	20,75%	1.534.000	0	57.052	1.591.052
Gemeente Lopik	5,75%	425.000	0	15.804	440.804
Gemeente Nieuwegein	49,14%	3.633.000	0	135.134	3.768.134
Totaal bijdragen gemeente	**100,00%**	**7.393.000**	**0**	**275.000**	**7.668.000**

Wat gaan we doen?
Binnen het programma Bedrijfsvoering is de insteek voor 2022 hetzelfde als in 2021. We bieden dezelfde dienstverlening, alleen in het kader van HR is extra inzet nodig.

Deze investering op personeel is nodig om voldoende kwaliteit en flexibiliteit te kunnen bieden. De dynamische bedrijfsomgeving (huidige arbeidsmarkt, ontwikkelingen bij de Innovatieagenda) vraagt om een wendbare organisatie en flexibel personeelsbeleid. Dit vraagt op onderdelen om een ander organisatiemodel en extra inzet om medewerkers te vinden, binden en te boeien. Daarnaast zijn de gevolgen van corona nog altijd zichtbaar. Op het gebied van verzuim, productiviteit, mentale gezondheid en verbinding zijn de effecten nog steeds zichtbaar. Dit vraagt om inzet om dit weer op het peil te brengen dat wenselijk is voor een goed personeelsbestand. Dit bevordert ook de kwaliteit van dienstverlening voor onze klanten. Het is voor de dienstverlening essentieel dat de taakvolwassenheid van medewerkers op peil gehouden wordt en waar nodig versterkt wordt. Het huidige HR team is erg kwetsbaar en vraagt om tijdelijke versterking, zeker de eerste maanden van het jaar. Deze incidentele inzet ramen we op 0,67 fte.

Conform besluitvorming in de Lekstroom raden wordt de Innovatieagenda in 2022 verder geimplementeerd. De implementatiekosten voor WIL zijn in deze overall in 2022 geraamd op € 330.000; een specificering staat in bijlage 2. Voor de implementatie van de Innovatieagenda wordt in de Begroting 2022 evenwel een bedrag van € 210.000 opgenomen. We houden namelijk budget op de Innovatieagenda in 2021 over, schatten we in (we verwachten € 120.000). Door dit bedrag uit het kalenderjaar 2021 richting 2022 over te hevelen, kunnen we in deze begrotingswijziging met een lager bedrag toe dan de in bijlage 2 genoemde € 330.000. De voorgestelde overheveling wordt pas definitief bij het vaststellen van de jaarstukken 2021. Wij gaan hier wel al uit van 'groen licht'.

Bijlage 1 OOGST KADERSTELLEND RAADSDEBAT 13 OKTOBER 2021 over NULLIJN 2022

Algemeen
Dit jaar vond het Kaderstellende Raadsdebat fysiek plaats. Met de geldende coronamaatregelen was het zowel plenair als in de deeltafels goed mogelijk om het gesprek met elkaar te voeren. Levendige gesprekken met actieve gesprekspartners bevestigen de behoefte bij raadsleden en bestuur en het nut van om op deze manier betrokken te worden bij de actuele ontwikkelingen bij WIL. Raadsleden en bestuur pakken gezamenlijk de uitdagingen op en de urgentie van het maken van keuzes is aanwezig. WIL is van ons allemaal en wij zijn allemaal van WIL.
Net als vorig jaar vinden raadsleden het Kaderstellende Raadsdebat een prettige manier om in een vroeg stadium betrokken te worden bij de voorbereiding van de actualisatie van de Begroting 2022. Met het informatieboekje zijn de raadsleden dit jaar vooraf uitvoerig geïnformeerd. Omdat vorig jaar een deel van de raadsleden feiten, cijfers, scenario's en concrete invulling miste, is hier dit jaar in de voorbereiding uitgebreider aandacht aan besteed.
De raadsleden is gevraagd het bestuur van WIL op hoofdlijnen mee te geven welke prioriteiten bij de besluitvorming gehanteerd zouden moeten worden.
Tijdens het plenaire gedeelte is, als aftrap voor de tafelgesprekken, in een presentatie op hoofdlijnen geschetst welke ontwikkelingen en bijbehorende dillema's en uitdagingen uit de ontwikkelingen volgen. Hierbij is tevens aangegeven over welk onderwerpen het bestuur in ieder geval graag het gesprek met de raad wilde voeren.
Deze reflectie op het KRD is niet een letterlijk verslag. Wij realiseren ons dat we niet uitputtend zijn en alleen de hoofdlijnen weergegeven worden en niet alle individuele opinies zijn opgenomen. Ook zijn we ons ervan bewust dat er soms tegengestelde geluiden waren per gesprekstafel en per gemeente, waarbij onder andere de financiële ruimte per gemeente mede bepaalt waar de accenten worden gelegd. We geven hier de grootste gemene delers weer met daarbij ook aandacht voor de andere geluiden die gehoord zijn. In zijn algemeenheid is duidelijk dat, net als vorig jaar, preventie een belangrijk element moet zijn bij de inzet van WIL. Daarnaast worden ook belangrijke elementen genoemd als maatschappelijke waarde, maatwerk op klantniveau en het binnen de (wettelijke) afhandelingstermijnen blijven.

De volgende Kaderstellende noties zijn op hoofdlijnen opgehaald.

Nullijn, tenzij ..
De algemene lijn is dat de Nullijn 2021 qua inhoud, financiën en dienstverlening ook in 2022 het uitgangspunt is. Op grote lijnen is er wel draagvlak om het bestuur (beperkte) ruimte te geven de Nullijn op onderdelen los te laten. Terughoudendheid is hierbij wel op zijn plaats. Maar op basis van inhoudelijke, kwantitatieve argumenten kan er ruimte zijn om toch de dienstverlening ruimer in te richten.
De mate waarin de Nullijn losgelaten kan/moet worden is wel onderwerp van gesprek. Raadsleden uit de gemeenten waar de financiële ruimte beperkt is, benoemen echter ook nut en/of noodzaak om de Nullijn op onderdelen los te kunnen laten. Wel is het wenselijk om het niet alleen naar de noodzaak te kijken per uitzondering te kijken, maar ook het totaal aan uitzonderingen in balans te brengen. Hiermee kan het nodig zijn om tot prioritering over te gaan. Dit om rekening te houden met de beperkte financiële middelen die beschikbaar te zijn.
Voor een deel van de aanwezigen hangt prioritering dan wel het loslaten van de Nulliijn samen met de maatschappelijke effecten die worden bereikt, ook op de langere termijn. Laat niet alleen de euro's leidend zijn, maar ook de maatschappelijke effecten, wordt het bestuur van WIL meegegeven. Anderzijds blijft de wens om ook de effecten in euro's in beeld te brengen bij keuzes. Om de impact van extra inzet te kunnen beoordelen is waar mogelijk het effect van besparingen of het voorkomen van uitgaven gewenst. Dit om een afweging tussen maatschappelijke effecten en de financiële inzet te kunnen afwegen.

Meebewegen met de conjunctuur

Net als vorig jaar is er onzekerheid over de consequenties van de coronacrisis voor het volume van het klantenbestand. Voor 2022 verwachten we dat wellicht sprake zal zijn van een toename van het aantal klanten als de coronacrisis aanhoudt, maar dat de toename beperkter zal zijn dan wij vorig jaar dachten. Dit beeld wordt gedeeld.
Er is draagvlak om ook in 2022 het crisisregime in eerste instantie in te zetten om eventuele volumetoename (de eerste 10 -15%) op te vangen en voorlopig uit te gaan van een gelijkblijvend bestandsvolume. Kwantiteit is dus niet primair een argument om een uitzondering op de Nullijn toe te staan.

Toekomstbestendig meebewegen
De raadsleden herkennen dat de wereld om WIL heen (nog steeds) verandert, onder andere op het gebied van de zelfredzaamheid die minder is dan ingeschat bij de start van het sociaal domein. Het rapport van de WRR[1] wordt ook aan de tafels aangehaald. Wenselijk is dat WIL meebeweegt met deze veranderingen, zowel in klantbenadering als in haar dienstverlening. Voor WIL is vooralsnog geen voortrekkersrol hierin weggelegd bij het integraal, of sociaal domein breed, oppakken. De reden hierachter is dat het een ontwikkeling betreft die juist breed binnen het sociaal domein opgepakt moet worden. Met de gemeente als regisseur.
Aan alle tafels is ook gesproken over de wenselijkheid om, naast de doelgroep jongeren, ook nog andere groepen aan te wijzen voor specifiek doelgroepenbeleid. Er is weinig draagvlak voor nieuwe doelgroepen omdat waar nodig met maatwerk de dienstverlening op klantniveau voldoende specifiek is te leveren. Doelgroepenbeleid is alleen te overwegen als dit voor de mensen zelf meerwaarde heeft. Tegelijkertijd geven raadsleden aan dat het van belang is dat doelgroepenbeleid niet stigmatiserend gaat werken. Daarom is terughoudendheid bij het benoemen van nieuwe doelgroepen wenselijk. Maatwerk moet dus de primaire insteek zijn.

Handhaving: terug naar de basis
Handhaving is een belangrijk onderdeel van het takenpakket van WIL, niet alleen uit het oogpunt van schadelastbeperking (curatief en preventief), maar ook vanuit de leefwereld van klanten geredeneerd om bijvoorbeeld terugvordering en schulden te voorkomen. Deze insteek wordt nogmaals onderschreven. Werk preventief door goed te informeren en duidelijk te zijn vanaf het begin. Zorg daarnaast dat onrechtmatige situaties niet te lang voorduren om te hoge terugvorderingen te voorkomen. En lever ook bij terugvorderingen en incasso maatwerk; aldus de aanwezige raadsleden.
Met de prestaties en inzet hierbij in het achterhoofd leidt dit tot de breed gedeelde notie dat er in 2022 niet nog een jaar de ruimte is om handhaving een tandje minder te doen. Juist ook vanuit de leefwereld is het van belang dat signalen allemaal worden opgepakt om het onnodig oplaten lopen van vorderingen te voorkomen. Daarom is de notie die de raadsleden tijdens het KRD afgeven dat het terugbrengen van de inzet op handhaving op het basisniveau logisch is. Een tandje minder zoals in 2021 is voor 2022 niet meer aanvaardbaar.

Bijzondere Regelingen
Over de ontwikkelingen bij Bijzondere Regelingen bestaan breed zorgen als er puur gekeken wordt naar de overschrijding van de afhandeltermijnen en de werkdruk ban het betrokken team. Tijdigheid is een belangrijk element. Maar ook de inzet op de leefwereld wordt hier van belang geacht, waarbij de kwalitatieve inzet belangrijk is. Tegelijk wordt gesteld dat niet voor alle aanvragen een overschrijding problematisch hoeft te zijn; de cijfers en praktijk laten dit ook zien. De KPI's vertekenen in deze dus deels. In gevallen als dreigende huisuitzettingen en broodnood is het goed dat deze aanvragen nu ook al door WIL met de vereiste spoed worden opgepakt. Als een overschrijding geen invloed heeft voor de inwoner kan dat (binnen grenzen) aanvaardbaar zijn. Als uitgangspunt voor de doelstelling moet echter wel de wettelijke termijn worden aangehouden.

1 [1] WRR-rapport nr.97: Weten is nog geen doen. Een realistisch perspectief op redzaamheid. 1997

Matchingsteam
De formule van het matchingsteam spreekt aan doordat inwoners snel worden opgepakt richting werk en veelal met succes binnen maximaal 6 maanden weer participeren met een betaalde baan. Preventie dus; er wordt instroom in de uitkering voorkomen en onnodig extra werk van de lokale werkteams. Er wordt meegegeven dat het geen keuze moet zijn tussen re-integratie in de lokale werkteams en het matchingsteam. Dit past bij de praktijk waarin het matchingsteam als ondersteuning van de poort dient. Het matchingsteam draagt bij aan preventie door mensen een baan te bieden in plaats van een uitkering en door doorstroom naar de lokale werkteams te voorkomen. Vanuit dit oogpunt is inzet op het matchingsteam dan ook gewenst in de ogen van een groot deel van de raadsleden.

Overige
Vooraf is aangegeven dat WIL graag een Backoffice Werk wil inrichten. Dit onderwerp is op geen van de tafels besproken.

Bijlage 2 Regionale implementatiekosten Innovatieagenda

De gemeenten nemen eind 2021 een definitief besluit over de verdere inrichting van de Innovatieagenda. De verwachting is dat na de colleges ook de raden voor scenario D zullen kiezen. WIL heeft aan de voorkant van de besluitvorming al aangegeven dat de implementatiekosten aan de WIL-kant geraamd worden op € 330.000. WIL heeft toegezegd dit bedrag in de Eerste Begrotingswijziging 2022 op te nemen en nader te specificeren.

Projectbegroting WIL Implementatie Innovatieagenda 2022-2023			
Begroting	**2022**	**2023**	
Projectleiding implementatie WIL	50.000		Gemeenten en WIL zijn gezamenlijk bezig om een implementatieagenda op te stellen. Hierin wordt uitgewerkt op welke punten nadere afspraken en uitwerkingen moeten plaatsvinden. Hieruit blijkt als dat de implementatie een brede impact op de uitvoering, de dienstverlening en de faciliterende taken van WIL heeft. Dit vergt niet alleen afstemming met de implementatie Lekstroom breed, maar ook binnen WIL moet dit afgestemd worden. WIL zet hier 2 dagen per week een projectleider in om dit integraal op te pakken.
Inzet staf en ondersteuning WIL	65.000		Als de keuze in november definitief valt op scenario D dan is er vanuit een aantal bedrijfsvoering teams specialistische ondersteuning nodig. De wijziging heeft voor Finance & Control gevolgen voor de inrichting van de begroting en de boekhouding. De aanpassingen moeten worden uitgewerkt, ingericht en geïmplementeerd. De keuze voor scenario heeft tot gevolg dat de Gemeenschappelijke Regeling wordt aangepast, een taak voor Juridische Zaken. Daarnaast moet het privacyvraagstuk passend worden opgepakt. Vanuit Strategie worden de verordeningen en het beleid verder uitgewerkt. Verder heeft de mogelijke implementatie gevolgen voor een deel van het WIL-personeel. Het team HR is nodig om de nieuwe HR-verhoudingen samen met de gemeenten uit te werken en te implementeren. Maar ook op het gebied van ICT, communicatie en organisatieadvies is inzet noodzakelijk.
Informatievoorziening t.b.v. lokaal werken	50.000		In de evaluatie van de Innovatieagenda is ingegaan op de slagen die bij de informatievoorziening nodig zijn om de lokale werkteams te faciliteren met onder andere sturingsinformatie. In 2021 zijn hier al grote slagen mee gemaakt, maar ook bij de verdere uitwerking richting implementatie is inzet nodig om goed aan te sluiten bij de nieuwe situatie en de wensen vanuit de lokale werkteams.
Kwaliteitslag	100.000		De start van de nieuwe werkwijze is 1 januari. De inzet van de werkcoaches in de lokale werkteams is essentieel. Daarom hebben gemeenten en WIL afgesproken dat deze inzet voor de startsituatie per 1 januari 2022 nog een keer goed onder de loep wordt genomen. Dit gebeurt zowel op kwantiteit als op kwaliteit. De verwachting dat dit op enkele punten frictie op zal leveren. Er is een frictiebudget geraamd van € 100.000 om goede oplossingen mogelijk te maken en de start goed te laten verlopen.
Deskundigheid, training en opleiding	30.000	30.000	In de nieuwe situatie wordt de deskundigheidsbevordering gezamenlijk bij WIL belegd. WIL gaat hier vorm aan geven met de WIL-Academie. Hiervoor kan een leergang nodig zijn, kunnen trainingen worden ingezet of een opleiding worden ingekocht. Dit moet nog nader worden uitgewerkt. Structureel wordt hiervoor een bedrag van € 30.000 begroot. Dit is het enige structurele bedrag voor de implementatiekosten.
Projectbudget (overige en diverse kosten)	35.000		Naast de genoemde inzet is er nog een categorie kosten die voor overige inzet en posten bedoeld is. Hier is nog geen verdere specificatie voor.
Totaal	**330.000**	**30.000**	